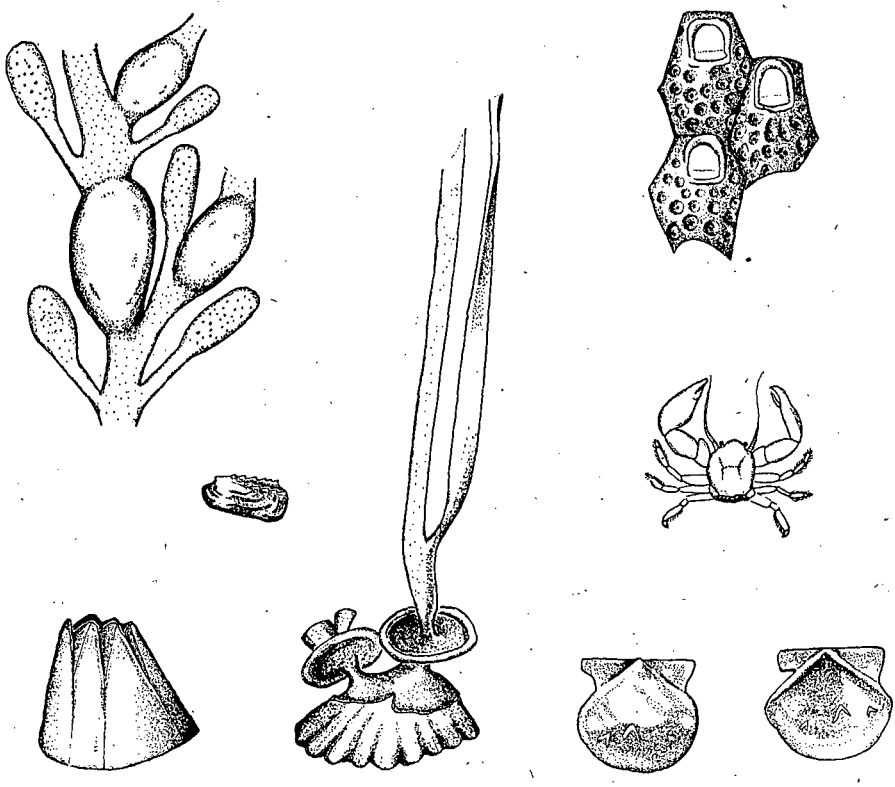
stropers, die hier in het voorjaar geen eendenei kunnen laten liggen.
Het wordt avond en we drijven terug naar de vertrouwde molen, begin en eindpunt van onze vele excursies hier in het waterland. De zon gaat onder als een vuurrode bol en zet het Westen in vlammen. Tegen de avondhemel trekken de wulpen het strand tegemoet en klagend klinkt hun roep in de avondlijke stilte, oeliep, oeliep . . .
We meren de boot en stommelen de trap op van de molen om bij een dampende kop koffie van juffrouw Sonneveld (zo'n heerlijk bakje troost drink je nergens) nog na te genieten van al het schoons, dat deze mooie lentemiddag ons heeft gebracht.

OCTOBERSTORM

DOOR A. BLOKLANDER, DEN HAAG
Met tekeningen van R. M. van Urk

De wind, die in de laatste dagen zo af en toe tot een orkaan toenemend uit het Zuidwesten heeft geblazen, is eindelijk in de loop van de nacht gedraaid en gaan liggen. Ik kan het dan ook niet laten, nu ik er de gelegenheid toe heb, om eens te gaan kijken wat voor schatten de zee op het strand heeft geworpen.
In de duinen vliegen druk-kwetterende troepen spreeuwen rond. Ze wippen steeds maar over, van het ene bosje naar het andere. Ondertussen doen ze zich tegoed aan de bessen van duindoorn en vlier. Hoog, kijk ik van de laatste duinenrij, naar het strand diep beneden mij. De vloedlijn ligt hoog, tegen de duinrand aan. De zee heeft er grote bruine massa's op achtergelaten.
Beneden krijg ik een veel beter overzicht. Het zijn grote bossen wier. Donkerbruine zee-eik met plat vertakt loof. Het forse knotswier, herkenbaar aan de grote rolronde luchtblazen, die zo stroef aanvoelen. Daarnaast enorme slierten riemwier, kleverige lange rolronde veters. Vaak ineengerold tot enorme bijna niet te ontwarren kluwens, soms tot twee meter lang en wel een halve meter hoog. Zo'n kluwen blijkt dan bij het uit elkaar trekken uit liefst vijf, zes, soms nog meer riemwierplanten te bestaan. Elke plant met een eigen voetje, een kommetje, waar de fertiele stengels in staan geplant.
Verder, maar dan heel wat minder, stukjes hauwwier, herkenbaar aan de „peultjes" (luchtblazen) en dunne lange draden: veterwier.
Vooral het riemwier wordt flink onder handen genomen. Iedere bos, die ik tegenkom, wordt ontward op zoek naar de bekertjes. Met deze bekertjes zitten de planten vast. Wanneer ze door de storm worden losgeslagen, komt met het voetje vaak een deel van de ondergrond mee. Nu eens een stuk steen, dan weer een schelp. In dit laatste geval, tien tegen één de befaamde schaalhoren of puntkokkel (Patella vulgata). Steeds het platte, lage, sterk geribde buitenlandse model, dat op onze zeeweringen en kunstmatige rotsen niet leeft.
Maar ook de bekertjes zelf zijn alle aandacht waard. Ze zijn zwaar begroeid met rood- en bruinwieren, hydroïden en mosdiertjes. Hiertussen leeft allerlei ander gedierte als krabben, vlokreeften en slakken. Jammer genoeg is het merendeel der bewoners zo klein, dat ze behoorlijk vergroot moeten

worden om goed gezien te kunnen worden. De genomen moeite wordt echter rijk beloond. De roodwieren zijn meestal ragfijn vertakt en van een fantastische vormenrijkdom.
De mosdierkolonies met het blote oog niet meer dan roze, oranje, witte of paarse vlekken, blijken vergroot uit series woninkjes in honingraatvorm te bestaan, die er zeker mogen zijn. Ze zijn prachtig van kleur en versierd met kunstig beeldhouwwerk. Wat schoonheid betreft doen ze beslist niet onder

Boven links Knotswier, rechts woningen van Mosdiertjes, Cryptosula pallasiana, naar Marcus, ± 20 x. Midden Links Noordse Rotsboorder, rechts Porceleinkrabbetje. Onder links de zeepok Balanus perforatus, midden Riemwier op Puntkokkel, rechts jonge Mantelschelpjes, Pecten maximus.

voor de in dit opzicht zo vaak aangeprezen diatomeeën en radiolariën. Echte roodwierconsumenten zijn de kleine drijfhorentjes als Rissoa parva. Verwanten van het drijfhorentje Rissoa membranacea, dat vroeger zoveel voorkwam in de Waddenzee, maar met het zeegras hier te lande is uitgestorven. De verbleekte, ondoorzichtig geworden huisjes, die nu nog te vinden zijn aan de wadzijde van de Noordzee-eilanden, herinneren aan de vroegere glorie.
Op blaaswier en zee-eik zitten grote roze plakkaten. Bij een beter en nauwkeuriger beschouwing blijken ze te bestaan uit buisjes, dun, doorzichtig en chitineus, waarin roze poliepen zitten. Deze hebben wel wat van pijp-

poliepen (Tubularia), die nogal eens in de vorm van ronde ballen — in elkaar gedraaide buizen — op het strand te vinden zijn. Thuis zal nu later blijken, dat het Coryne pusilla is, een soort, die veel aan de Kanaalkust voorkomt.
Verderop blijft de vloedlijn hetzelfde karakter behouden met zo af en toe een zwart-bruin roggenei en dan weer een in de zon witblinkend inktvissenschild.
De meeste balken, planken en kisten zijn kaal, geheel onbegroeid. Eindelijk ontdek ik echter de langverwachte kurkenbos. Ditmaal in een bijzonder fraaie uitvoering — ik zou bijna zeggen klassiek —, een stok met een wimpel gestoken door een stel kurkplaten van uiteenlopende grootte. Veel gebruikt door Franse vissers in Kanaalhavens als Calais en Boulogne.
Een dergelijke kurkenbos heeft als speelbal van wind en golven, voor hij aangespoeld is, meestal een hele reis gedaan. Op deze reis is hij vaak dicht bevolkt geraakt. Veel larven hebben hem tot woonplaats uitverkoren op zijn zwerftocht en zijn er verder op uitgegroeid. Meestal krijgen ze echter niet de gelegenheid om volwassen te worden. Over het algemeen is hetgeen er op gevonden wordt, klein van stuk, erg jong zoals mantelschelpjes, Noordse rotsboordertjes, mosseltjes. Zelfs zo nu en dan jonge tapijtschelpen en strandgapers. Gewoonlijk leven deze laatste ingegraven in zand. Het is dan ook wel zeer de vraag of dergelijke soorten, die onder zo sterk van de norm afwijkende omstandigheden leven, ooit tot volwassen staat kunnen uitgroeien.
De bevolking van zo'n kurkenbos (of ander drijvend voorwerp) wordt gevormd door een keur uit allerlei groepen uit de mariene dierenwereld als mosdiertjes, schelpen, horentjes, foraminiferen, doorzichtig-gelatineuze manteldieren, hydroiden, vlugge vlokreeften en trage zeespinnen. Niet te vergeten de porseleinkrabbetjes met hun eigenwijs grote scharen en het ronde, groengemarmerde schild. Borstelwormen, vaak prachtig van kleur, slangsterren, sponzen, meestal in de vorm van een klein urntje met fijn glinsterende naaldjes overdekt. Er is dan ook alle reden om deze kurkenbos niet achteloos voorbij te lopen maar te behandelen met alle wetenschappelijke eerbied, die hem toekomt. Hij verdwijnt in de fietstas om thuis uiteengeplozen, zijn geheimen prijs te geven.
In de schemering rijd ik ten slotte huiswaarts het strand achter me latend. Een goede dag ligt achter me.

oproep

Medewerking gevraagd voor de bepaling van aankomstdata van trekvogels.

Het is bekend, dat vele trekvogels in het voorjaar een vrij vaste datum van terugkeer hebben. Gaat men bijv. de data na, waarop voor 't eerst fitiszang gehoord wordt in opeenvolgende jaren, dan valt het op, dat de uitersten gewoonlijk niet verder dan 14 dagen uit elkaar liggen. Men kan zich nu twee vragen stellen: hoe slagen de vogels er in, die datum betrekkelijk nauwkeurig vast te stellen? en: waardoor worden de afwijkingen veroorzaakt?
Op het eerste gezicht zou men denken, dat het vooral de temperatuur is, die de vogels doet voelen, dat het voorjaar komt en dat elke soort zich dus bij